

Arrêt de la Cour
Mål C-342/03

Konungariket Spanien

mot

Europeiska unionens råd

"Gemensamma handelspolitiken – Konserverad tonfisk från Thailand och Filippinerna – Medling inom WTO – Förordning (EG) nr 975/2003 – Tullkvot"

Förslag till avgörande av generaladvokat F.G. Jacobs föredraget den 2 december 2004

Domstolens dom (första avdelningen) av den 10 mars 2005

Sammanfattning av domen

1. *Gemensam handelspolitik – Handel med tredjeländer – Principen om gemenskapsföreträde – Omfattning*

2. *Gemensam handelspolitik – Handel med tredjeländer – Vidtagande av tullåtgärder – Krav på att gemenskapstillverkare inte får påverkas negativt – Otillåtlighet*

3. *Talan om ogiltigförklaring – Grunder – Åsidosättande av principen om skydd för ekonomiska aktörers berättigade förväntningar som gjorts gällande av en medlemsstat – Upptagande till sakprövning*

4. *Gemensam handelspolitik – Bestämmelser som antas av gemenskapsinstitutionerna – Utrymme för skönsmässig bedömning – Ekonomiska aktörers berättigade förväntningar på att en befintlig situation skall bestå – Föreligger inte*

(Rådets förordning nr 975/2003)

5. *Institutionernas rättsakter – Motivering – Skyldighet – Omfattning – Förordningar*

(Artikel 253 EG)

6. *Talan om ogiltigförklaring – Grunder – Maktmissbruk – Begrepp*

1. Visserligen utgör "gemenskapsföreträdet" ett av de skäl av politisk art på vilka gemenskapsinstitutionerna kan grunda sina beslut om att anta bestämmelser för handeln med tredje länder. Detta företräde utgör dock inte något lagstadgat krav som, om det inte uppfylldes, skulle kunna leda till att den berörda rättsakten blir ogiltig.

(se punkterna 18–19)

2. Det är inte förbjudet enligt gemenskapsrätten att besluta om tullåtgärder vars eventuella verkningar för konkurrensen begränsas till en minskning av de berörda tillverkarnas beställningar och olika konkurrensvillkor till följd av skillnaderna på områdena för sociala kostnader, miljöskydd och kvalitetskontroll av varor för de berörda tredjeländerna å ena sidan, och gemenskapen å andra sidan.

Ett sådant förbud skulle innebära att gemenskapen var förhindrad att bidra till att restriktionerna för internationell handel successivt undanröjs. Varje sänkning av tullsatser riskerar nämligen att i någon mån påverka konkurrensen mellan de varor som importeras från tredje länder och motsvarande gemenskapsvaror, till nackdel för de senare. En motsatt tolkning skulle betyda att gemenskapen aldrig skulle kunna sänka tullsatsen på importerade varor.

(se punkterna 24–25)

3. Varje ekonomisk aktör har visserligen möjlighet att åberopa skyddet för berättigade förväntningar om en institution har ingivit honom grundade förhoppningar. Det finns dock inget som hindrar att en medlemsstat själv i samband med en talan om ogiltigförklaring gör gällande att en rättsakt från institutionerna kränker vissa ekonomiska aktörers berättigade förväntningar.

(se punkt 47)

4. När dessa ekonomiska operatörer kan förutse att en gemenskapsåtgärd kommer att vidtas som kan påverka deras intressen, kan de däremot inte med framgång åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar.

Då det rör sig om den gemensamma handelspolitiken kan de ekonomiska aktörerna inte ha berättigade förväntningar på att en befintlig situation skall bestå, eftersom gemenskapsinstitutionerna förfogar över ett utrymme för skönsmässig bedömning vid valet av de medel som är nödvändiga för att genomföra denna politik.

(se punkterna 48–49)

5. Av den motivering av en gemenskapsrättsakt som krävs enligt artikel 253 EG skall klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och så att domstolen ges möjlighet att utöva sin prövningsrätt.

När det rör sig om en allmänt tillämplig rättsakt kan motiveringen dessutom begränsas till att ange den helhetssituation som har lett fram till antagandet av rättsakten och de allmänna mål som skall uppnås med den.

(se punkterna 54–55)

6. En rättsakt innebär maktmissbruk endast om det på grundval av objektiva, relevanta och samstämmiga uppgifter kan antas att den har antagits uteslutande, eller åtminstone huvudsakligen, för att uppnå andra mål än dem som angivits eller för att kringgå ett förfarande som särskilt föreskrivs i fördraget för att bemöta svårigheter i det enskilda fallet.

(se punkt 64)

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)
den 10 mars 2005(1)

Gemensamma handelspolitiken – Konserverad tonfisk från Thailand och Filippinerna – Medling
inom WTO – Förordning (EG) nr 975/2003 – Tullkvot

I mål C-342/03, angående en talan om ogiltigförklaring med stöd av artikel 230 EG, väckt den 4 augusti 2003,

Konungariket Spanien, företrätt av N. Díaz Abad, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska unionens råd, företrätt av M. Bishop och D. Canga Fano, båda i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av: **Europeiska gemenskapernas kommission**, företrädd av X. Lewis och R. Vidal Puig, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenient,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen),

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann samt domarna N. Colneric, J.N. Cunha Rodrigues, M. Ilešić (referent) och E. Levits,
generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: R. Grass,
med beaktande av det skriftliga förfarandet,
och efter att den 2 december 2004 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Konungariket Spanien har väckt talan vid domstolen om ogiltigförklaring av rådets förordning (EG) nr 975/2003 av den 5 juni 2003 om öppnande och förvaltning av en tullkvot för import av konserverad tonfisk enligt KN-nummer 1604 14 11, 1604 14 18 och 1604 20 70 (EUT L 141, s. 1).

Tillämpliga bestämmelser

2 I artikel 1 i förordning nr 975/2003 föreskrivs följande: ”Från och med den 1 juli 2003 skall import av konserverad tonfisk enligt KN-nummer 1604 14 11, 1604 14 18 och 1604 20 70 oavsett ursprung omfattas av en tullsats om tolv procent inom ramen för den tullkvot som öppnas i enlighet med denna förordning.”

3 Artikel 2 i förordningen har följande lydelse:

"Tullkvoten skall öppnas årligen och inledningsvis vara öppen i fem år. Dess volym för de två första åren skall vara

- 25 000 ton från och med den 1 juli 2003 till och med den 30 juni 2004,**
- 25 750 ton från och med den 1 juli 2004 till och med den 30 juni 2005."**

4 I artikel 3 anges att tullkvoten skall fördelas på följande sätt:

"Tullkvoten skall fördelas i fyra delar enligt följande:

- a) En kvot på 52 % av den årliga volymen med löpnummer 09.2005, avsedd för import med ursprung i Thailand.**
- b) En kvot på 36 % av den årliga volymen med löpnummer 09.2006, avsedd för import med ursprung i Filippinerna.**
- c) En kvot på 11 % av den årliga volymen med löpnummer 09.2007, avsedd för import med ursprung i Indonesien.**
- d) En kvot på 1 % av den årliga volymen med löpnummer 09.2008, avsedd för import från övriga tredje länder."**

5 Förordning nr 975/2003 antogs under följande omständigheter.

6 I slutet av år 2001 kom gemenskapen, Thailand och Filippinerna överens om att hålla samråd för att undersöka i vilken utsträckning Thailands och Filippinernas berättigade intressen skadades till följd av förmånsbehandlingen i tullhänseende av konserverad tonfisk med ursprung i staterna i Afrika, Västindien och Stilla-havsområdet (nedan kallade AVS-staterna). Vid denna tidpunkt var importen av konserverad tonfisk från Thailand, Filippinerna och andra länder belagd med tull i enlighet med normal tullsats eller "tullsatsen för mest gynnad nation" på 24 procent.

7 Eftersom samrådet inte ledde till en ömsesidigt godtagbar lösning hänsköt gemenskapen, Thailand och Filippinerna ärendet till Världshandelsorganisationen (nedan kallad WTO) för medling.

8 Den 20 december 2002 avgav medlaren ett yttrande där gemenskapen rekommenderas att öppna en årlig tullkvot med tullsatsen 12 procent för importen av konserverad tonfisk från Thailand och Filippinerna.

Förfarandet vid domstolen

9 Konungariket Spanien har väckt talan om ogiltigförklaring av förordning nr 975/2003 och yrkat att rådet skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

10 Rådet har yrkat att talan skall ogillas och att Konungariket Spanien skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

11 Europeiska gemenskapernas kommission tilläts att intervensera till stöd för rådets yrkanden genom beslut av den 15 januari 2004.

12 I väntan på att interventionen skulle tillåtas begärde Konungariket Spanien genom skrivelse av den 4 november 2003 konfidentiell behandling av vissa uppgifter i ansökan med stöd av artikel 93.3 i rättegångsreglerna. Begäran avslogs.

Talan

13 Konungariket Spanien har till stöd för sin talan åberopat åtta grunder vilka avser åsidosättande av principen om gemenskapsföreträdelse, snedvridning av konkurrensen, fel i förfarandet, åsidosättande av Partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stilla-havsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000 (EGT L 317, s. 3) och godkänt på gemenskapens vägnar genom rådets beslut 2003/159/EG av den 19 december 2002 (EUT L 65, 2003, s. 27) (nedan kallat Cotonou-avtalet), åsidosättande av de förmånsavtal som har ingåtts med AVS-staterna och de stater som omfattas av "den särskilda ordningen för att bekämpa tillverkning av och handel med narkotika", åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar, otillräcklig motivering och maktmissbruk.

Den första grunden: Åsidosättande av principen om gemenskapsföreträde

Parternas argument

14 Den spanska regeringen har anfört att gemenskapsföreträdet är en av principerna i EG-fördraget och att det utgör grunden för den gemensamma tulltaxan. Gemenskapens intressen skall beaktas, och utvecklingen av gemenskapens produktion skall säkerställas. Denna princip åsidosätts genom förordning nr 975/2003, eftersom de åtgärder som föreskrivs i förordningen endast skulle ha kunnat införas om gemenskapens produktion var otillräcklig, vilket i det förevarande fallet inte har visats. Den spanska regeringen har härvid påpekat att Spanien internationellt sett är den tredje största tillverkaren och den näst största exportören av konserverad tonfisk och att mer än 80 procent av den sammanlagda exporten är avsedd för att tillgodose gemenskapsmarknaden.

15 Den spanska regeringen har framhållit hur viktig sektorn för konserverad tonfisk är för den spanska ekonomin och särskilt för den självstyrande regionen Galiciens ekonomi. Denna region har redan allvarliga ekonomiska problem, och den står för 90 procent av den spanska tillverkningen av dessa konserver. Det rör sig således om en känslig vara som kräver en hög tullskyddsnivå för att kunna förbli konkurrenskraftig i förhållande till varor från andra länder.

16 Rådet har erinrat om att den så kallade principen om gemenskapsföreträde inte utgör något lagstadgat krav. Denna princip betyder endast att gemenskapstillverkare skall behandlas mer gynnsamt än tillverkare från tredje länder. Det är inte förbjudet för gemenskapen att anta en rättsakt som riskerar att skada gemenskapstillverkarna. Principen i fråga åsidosätts inte i det förevarande fallet, eftersom importen av konserverad tonfisk inom den tullkvot som föreskrivs enligt förordning nr 975/2003 är belagd med en tull på 12 procent, vilket innebär att gemenskapstillverkarna fortfarande åtnjuter en mer gynnsam behandling än tredje länder.

17 Kommissionen har anfört att "gemenskapsföreträdet" endast är ett av de politiska skäl, bland många andra skäl, som institutionerna kan beakta vid fastställandet av tullsatser. Om institutionerna var skyldiga att respektera "gemenskapsföreträdet" under alla omständigheter skulle handlingsutrymmet för den gemensamma handelspolitiken beskäras avsevärt och på ett sätt som skulle strida mot fördraget.

Domstolens bedömning

18 Det är otvistigt att "gemenskapsföreträdet" utgör ett av de skäl av politisk art på vilka gemenskapsinstitutionerna kan grunda sina beslut om att anta bestämmelser för handeln med tredje länder.

19 Såsom domstolen redan har förklarat utgör detta företräde inte något lagstadgat krav som skulle kunna leda till att den berörda rättsakten blir ogiltig (dom av den 14 juli 1994 i mål C-353/92, Grekland mot rådet, REG 1994, s. I-3411, punkt 50).

20 Av det ovan anförda framgår att talan inte kan bifallas på den första grunden. Det är inte nödvändigt att undersöka huruvida gemenskapsmarknadens behov är tillgodosedda och hur förordning nr 975/2003 påverkar gemenskapsekonomin.

Den andra grunden: Snedvridning av konkurrensen

Parternas argument

21 Den spanska regeringen har gjort gällande att öppnandet av den tullkvot som föreskrivs i förordning nr 975/2003 stör konkurrensvillkoren på marknaden för konserverad tonfisk, genom att tullkvoten påverkar gemenskapsindustrin negativt och således ger upphov till obalans på marknaden. Till stöd för detta har den spanska regeringen ingivit sifvertabeller och yttranden från spanska tillverkare som visar att de har drabbats av en minskning av beställningar och därmed en avsevärd skada till följd av den berörda förordningen. Den spanska regeringen har också anfört att skillnaderna på områdena för sociala kostnader, miljöskydd och kvalitetskontroll av varor leder till olika konkurrensvillkor för Thailand och Filippinerna å ena sidan, och gemenskapen å andra sidan.

22 Rådet har gjort gällande att även om det visades att tullkvoten skulle kunna leda till skada för gemenskapstillverkarna skulle det inte betyda att det förelåg en otillbörlig snedvridning av konkurrensvillkoren.

23 Kommissionen har anfört att det inte finns någon gemenskapsrättslig bestämmelse som förbjuder sådana tullåtgärder som riskerar att leda till förändringar av konkurrensvillkoren på det sätt som den spanska regeringen har hävdad.

Domstolens bedömning

24 Såsom kommissionen med rätta har påpekat är det inte förbjudet enligt gemenskapsrätten att besluta om tullåtgärder vars eventuella verkningar för konkurrensen begränsas till dem som den spanska regeringen har gjort gällande i det förevarande fallet.

25 Såsom generaladvokaten påpekade i punkt 12 i förslaget till avgörande skulle ett sådant förbud innebära att gemenskapen var förhindrad att bidra till att restriktionerna för internationell handel successivt undanröjs. Varje sänkning av tullsatser riskerar nämligen att i någon mån påverka konkurrensen mellan de varor som importeras från tredje länder och motsvarande gemenskapsvaror, till nackdel för de senare. Om Konungariket Spaniens resonemang tillämpades fullt ut skulle det betyda att gemenskapen aldrig skulle kunna sänka tullsatsen på importerade varor. Det är uppenbart att så inte kan vara fallet.

26 Av dessa skäl kan talan inte heller bifallas på den andra grunden.

Den tredje grunden: Fel i förfarandet

Parternas argument

27 Den spanska regeringen har anfört att förordning nr 975/2003 har antagits i strid med det administrativa förfarandet eftersom förordningen inte är grundad på någon teknisk studie som visar att det var nödvändigt att anta den. Det har inte utarbetats någon rapport som behandlar i vilken mån marknadens behov var tillgodosedda och vilka effekter öppnandet av en tullkvot för konserverad tonfisk skulle få. Således har den behöriga institutionens skyldighet att omsorgsfullt och opartiskt undersöka samtliga relevanta omständigheter i det enskilda fallet åsidosatts. Den undersökning som utförts av medlaren från WTO kan inte ersätta rådets undersökning, eftersom medlaren rekommendationer inte är tvingande och rådet inte kan delegera utvecklingen av den gemensamma handelspolitiken till en tredje man.

28 Rådet har anfört att det inte har någon skyldighet att göra en utvärdering av konsekvenserna innan det uttalar sig om ett förslag som kommissionen har lagt fram med stöd av artikel 133 EG. I vilket fall som helst har förordning nr 975/2003 inte antagits utan tillgång till sifferuppgifter. Rådet har erinrat om att siffrorna avseende tullsatsen och storleken på tullkvoten för konserverad tonfisk i hög grad motsvarar de siffror som presenterats av den medlare från WTO som hade analyserat situationen på marknaden.

29 Kommissionen har framhållit att förordning nr 975/2003 inte har antagits inom ramen för ett administrativt förfarande utan i enlighet med det lagstiftningsförfarande som föreskrivs i artikel 133 EG. Lagstiftaren förfogar över ett större utrymme för skönsmässig bedömning än förvaltningsmyndigheterna.

Domstolens bedömning

30 Såsom har angivits i punkterna 18–20 i förevarande dom måste inte "gemenskapsföreträdet" iakttas vid genomförandet av den gemensamma handelspolitiken. Således ankom det i vilket fall som helst inte på rådet att vid antagandet av förordning nr 975/2003 undersöka vilken inverkan tullkvoten kunde komma att få på industrin för konserverad tonfisk inom gemenskapen och i detta syfte upprätta en teknisk rapport om i vilken mån gemenskapens behov inom denna del av ekonomin var tillgodosedda vid den aktuella tidpunkten.

31 Således kan talan inte heller bifallas på den tredje grunden.

Den fjärde grunden: Åsidosättande av Cotonou-avtalet

Parternas argument

32 Den spanska regeringen har gjort gällande att artikel 12 i Cotonou-avtalet har åsidosatts. Enligt denna artikel skall gemenskapen när den avser att vidta en åtgärd som skulle kunna påverka AVS-staternas intressen underrätta dessa stater i god tid i förväg. I det förevarande fallet har ingen sådan underrättelse skett.

33 Rådet har framhållit att kommissionens förslag till förordning nr 975/2003 är en offentlig handling och att den omständigheten att förslaget inte varit föremål för någon formell underrättelse inte rättsligt kan påverka förordningens giltighet. För övrigt hör den skyldighet som har åberopats av den spanska regeringen inte till rådets beslutsprocess och utgör inte någon avgörande formalitet i förfarandet för utarbetandet av förordningen. I vilket fall som helst har AVS-staterna informerats regelbundet om ärendets utveckling.

34 Kommissionen har anfört att den regelbundet har lämnat information till AVS-staterna och att förslaget har offentliggjorts. Kommissionen har erinrat om att artikel 12 i Cotonou-avtalet inte innebär några ändringar av det lagstiftningsförfarande som föreskrivs i artikel 133 EG och att den underrättelse som skall ske enligt artikel 12 är av rent informativ karaktär. Det rör sig således inte om någon väsentlig formföreskrift som, om den inte iakttas, kan leda till att förordning nr 975/2003 ogiltigförklaras.

Domstolens bedömning

35 Enligt artikel 12 i Cotonou-avtalet skall "... gemenskapen, om den vid utövandet av sina befogenheter avser att vidta en åtgärd som skulle kunna påverka AVS-staternas intressen vad beträffar detta avtals mål, i god tid i förväg underrätta dessa stater. Kommissionen skall i detta syfte samtidigt tillställa AVS-staternas sekretariat sina förslag till åtgärder."

36 Domstolen konstaterar att även om det var så att den omtvistade tullkvoten "skulle kunna påverka AVS-staternas intressen vad beträffar [Cotonou-avtalets] mål" och att ett åsidosättande av artikel 12 i Cotonou-avtalet skulle kunna leda till en ogiltigförklaring av förordning nr 975/2003 har den berörda artikeln inte åsidosatts eftersom AVS-staterna har hållits vederbörligen informerade om den planerade åtgärden.

37 Det framgår särskilt av protokollen från de möten som ägt rum med de ifrågavarande staterna den 1 och den 25 mars 2003. Där anges att staterna har informerats dels om att kommissionen var positiv till att acceptera yttrandet från medlaren från WTO, dels om att kommissionen hade lämnat ett förslag av denna innebörd till rådet.

38 Härav följer att talan inte kan vinna bifall på den fjärde grunden.

Den femte grunden: Åsidosättande av de förmånsavtal som har ingåtts med AVS-staterna och de stater som omfattas av "den särskilda ordningen för att bekämpa tillverkning av och handel med narkotika"

Parternas argument

39 Enligt den spanska regeringen innebär den tullkvot som föreskrivs i förordning nr 975/2003 att de förmånsavtal som gemenskapen har ingått med AVS-staterna och de stater som omfattas av "den särskilda ordningen för att bekämpa tillverkning av och handel med narkotika" (nedan kallad ordningen för narkotikabekämpning) töms på sitt innehåll, eftersom tullkvoten leder till att den konserverade tonfisk från dessa stater utsätts för konkurrens från konserverad tonfisk från länder med en mer utvecklad industri.

40 Rådet har påpekat att den tullkvot som öppnats med stöd av förordning nr 975/2003 omfattas av en tullsats på 12 procent, medan en nolltullsats gäller för den konserverade tonfisk från AVS-länderna. Dessutom har rådet pekat på att antagandet av förordningen i fråga har medfört att en gammal tvist med Konungariket Thailand och Republiken Filippinerna har kunnat lösas och därmed att gemenskapen har kunnat undvika väntad kritik från WTO.

41 Kommissionen anser att den ifrågavarande förordningen inte strider mot Cotonou-avtalet eller ordningen för narkotikabekämpning. Härvid har kommissionen räknat upp skillnaderna mellan tullsystemen i fråga.

Domstolens bedömning

42 De förmånsbehandlingssystem som har åberopats till stöd för den förevarande grunden handlar i själva verket enbart om tullbefrielse som har beviljats dels inom ramen för Cotonou-avtalet, dels som ett resultat av ordningen för narkotikabekämpning med stöd av rådets förordning (EG) nr 2501/2001 av den 10 december 2001 om tillämpning av en ordning med allmänna tullförmåner under tiden den 1 januari 2002–31 december 2004 (EGT L 346, s. 1).

43 Domstolen konstaterar att rådet genom att anta förordning nr 975/2003 inrättade en tullkvot som inte har några kopplingar till vare sig det avtal eller det system som nämnts ovan, och som inte påverkar de tullbefrielser som har beviljats inom ramen för dessa. Följaktligen står förordning nr 975/2003 inte i konflikt med Cotonou-avtalet eller med ordningen för narkotikabekämpning.

44 Talan kan således inte heller bifallas på den femte grunden.

Den sjätte grunden: Åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar
Parternas argument

45 Enligt den spanska regeringen strider förordning nr 975/2003 mot principen om skydd för berättigade förväntningar med avseende på förväntningarna hos de aktörer inom gemenskapen som har investerat i AVS-staterna och i de stater som omfattas av ordningen för narkotikabekämpning.

46 Rådet och kommissionen har erinrat om att gemenskapen förfogar över ett utrymme för skönsmässig bedömning vid valet av de medel som är nödvändiga för att genomföra den gemensamma handelspolitiken, och att den ofta använder sig av detta utrymme. Således kan de ekonomiska aktörerna inte ha några berättigade förväntningar på att en befintlig situation skall bestå.

Domstolens bedömning

47 Varje ekonomisk aktör har möjlighet att åberopa skyddet för berättigade förväntningar om en institution har ingivit honom grundade förhoppningar. För övrigt finns det inget som hindrar att en medlemsstat i samband med en talan om ogiltigförklaring gör gällande att en rättsakt från institutionerna kränker vissa ekonomiska aktörers berättigade förväntningar (dom av den 19 november 1998 i mål C-284/94, Spanien mot rådet, REG 1998, s. I-7309, punkt 42, och av den 15 juli 2004 i de förenade målen C-37/02 och C-38/02, Di Lenardo och Dilexport, REG 2004, s. I-0000, punkt 70).

48 När dessa ekonomiska operatörer kan förutse att en gemenskapsåtgärd kommer att vidtas som kan påverka deras intressen, kan de däremot inte med framgång åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar (dom av den 15 april 1997 i mål C-22/94, Irish Farmers Association m.fl., REG 1997, s. I-1809, punkt 25, och domen i de ovannämnda förenade målen Di Lenardo och Dilexport, punkt 70).

49 I det förevarande fallet förfogar gemenskapsinstitutionerna över ett utrymme för skönsmässig bedömning vid valet av de medel som är nödvändiga för att genomföra den gemensamma handelspolitiken, varför de ekonomiska aktörerna inte kan ha berättigade förväntningar på att en befintlig situation skall bestå (se domen i det ovannämnda målet Spanien mot rådet, punkt 43).

50 De berörda ekonomiska aktörerna kunde således vid tiden för samrådet och medlingen mellan Thailand och Filippinerna och gemenskapen inte ha några välgrundade förhoppningar om att den tullsats som var tillämplig på import av konserverad tonfisk från de förstnämnda två länderna skulle förbli oförändrad. Tvärtom gick det att förutse att dessa förfaranden kunde utmynna i en sänkning av tullsatsen.

51 Härav följer att rådet inte har åsidosatt principen om skydd för berättigade förväntningar genom att anta förordning nr 975/2003, och att talan således inte kan bifallas på den förevarande grunden.

Den sjunde grunden: Otillräcklig motivering
Parternas argument

52 Enligt den spanska regeringen är förordning nr 975/2003 otillräckligt motiverad, eftersom det, i skäl 1, endast hänvisas till rapporten från medlaren från WTO, och denna rapport inte är tvingande för gemenskapen. För övrigt behandlar förordningen inte problemet i sin helhet, eftersom det inte undersöks vilken inverkan de åtgärder som föreskrivs i förordningen kommer att få på industrin för konserverad tonfisk inom gemenskapen.

53 Rådet och kommissionen har anfört att skälen i förordning nr 975/2003 räcker för att motivera antagandet av denna.

Domstolens bedömning

54 Av den motivering som krävs enligt artikel 253 EG skall klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och så att domstolen ges möjlighet att utöva sin prövningsrätt (domen i det ovannämnda målet Grekland mot rådet, punkt 19, och av den 22 november 2001 i mål C-301/97, Nederländerna mot rådet, REG 2001, s. I-8853, punkt 187).

55 När det såsom i det förevarande fallet rör sig om en allmänt tillämplig rättsakt kan motiveringen dessutom begränsas till att ange den helhetssituation som har lett fram till antagandet av rättsakten och de allmänna mål som skall uppnås med den (domarna i de ovannämnda målen Spanien mot rådet, punkt 28, och Nederländerna mot rådet, punkt 189).

56 Skäl 1 i förordning nr 975/2003 innehåller en klar och begriplig sammanfattning av den situation som har lett fram till öppnandet av den föreskrivna tullkvoten.

57 I skäl 2 i förordningen preciseras huvudmålet med förordningen, vilket är att lösa en gammal handelstvist mellan gemenskapen å ena sidan och Konungariket Thailand och Republiken Filippinerna å andra sidan.

58 De följande skälen innehåller den motivering som låg till grund för antagandet av de närmare bestämmelserna avseende tullkvoten. Där förklaras bland annat att det var lägligt att, i samband med lösningen av handelstvisten, tilldela länder med ett betydande intresse av att leverera konserverad tonfisk vissa andelar inom kvoten, och övriga länder den återstående andelen.

59 Motiveringen till förordning nr 975/2003 innehåller sålunda en klar beskrivning av den faktiska situationen och de mål som eftersträvades av gemenskapslagstiftaren.

Motiveringen har för övrigt visat sig vara tillräcklig för att möjliggöra för den spanska regeringen att kontrollera dess innehåll och bedöma lägligheten av att ifrågasätta förordningens laglighet.

60 För övrigt ankom det inte på rådet, såsom har angivits i punkt 30 i förevarande dom, att undersöka vilken inverkan tullkvoten kommer att få på industrin för konserverad tonfisk inom gemenskapen. Således behövde denna fråga inte behandlas i motiveringen till förordning nr 975/2003, till skillnad från vad den spanska regeringen har hävdad.

61 Talan kan således inte heller vinna bifall på den sjunde grunden.

Den åttonde grunden: Maktmissbruk

Parternas argument

62 Den spanska regeringen har gjort gällande att det föreligger maktmissbruk eftersom nästan hela tullkvoten för konserverad tonfisk på ett godtyckligt sätt har tilldelats förmånstagarstaterna, inklusive Indonesien, och återstoden har tilldelats tredje länder. Den spanska regeringen har anfört att de procentsatser som fastställs i artikel 3 i förordning nr 975/2003 strider mot själva begreppet kvot och snarast tycks vara resultatet av en politisk förhandling. För övrigt strider den vidtagna åtgärden mot det mål som eftersträvades med densamma, eftersom rådet inte har beaktat de riktlinjer som syftar till att tillgodose gemenskapens mest trängande behov när det gäller den berörda varan. De tullförmåner som har beviljats genom den ifrågavarande förordningen skapar ett farligt prejudikat, eftersom andra stater kommer att anse sig vara diskriminerade och begära liknande tullförmåner.

63 Rådet och kommissionen har gjort gällande att omständigheterna i det förevarande fallet inte är sådana att det föreligger maktmissbruk i den mening som avses i domstolens rättspraxis.

Domstolens bedömning

64 Som domstolen har fastslagit upprepade gånger innebär en rättsakt maktmissbruk endast om det på grundval av objektiva, relevanta och samstämmiga uppgifter kan antas att den har antagits uteslutande, eller åtminstone huvudsakligen, för att uppnå andra mål än dem som angivits eller för att kringgå ett förfarande som särskilt föreskrivs i fördraget för att bemöta svårigheter i det enskilda fallet (dom av den 14 maj 1998 i mål C-48/96 P, Windpark Groothusen mot kommissionen, REG 1998, s. I-2873, punkt 52, och av den 22

november 2001 i mål C-110/97, Nederländerna mot rådet, REG 2001, s. I-8763, punkt 137).

65 Domstolen konstaterar att den spanska regeringen inte har inkommit med några sådana uppgifter.

66 Tvärtom svarar den tullkvot som fastställs i artiklarna 2 och 3 i förordning nr 975/2003 uppenbarligen mot de mål som anges i skälen 2 och 3 i förordningen, nämligen att lösa en gammal tvist med Konungariket Thailand och Republiken Filippinerna och att, vid lösningen av denna tvist, tilldela länder med ett betydande intresse av att leverera konserverad tonfisk vissa andelar inom kvoten, och övriga länder den återstående andelen.

67 Vad beträffar den spanska regeringens argument att förordningen i fråga skapar ett prejudikat på så sätt att andra stater kommer att begära liknande tullförmåner, räcker det att konstatera att ett sådant påstående, även om det visade sig vara riktigt, inte i något fall skulle innebära bevis för att den berörda tullkvoten hade öppnats i syfte att uppnå andra mål än dem som angivits eller för att kringgå ett förfarande som särskilt föreskrivs i fördraget för att bemöta svårigheter i det enskilda fallet.

68 Av det ovan anförda följer att talan inte kan bifallas på den åttonde grunden.

69 Eftersom talan inte har kunnat bifallas på någon av de grunder som den spanska regeringen har anfört skall talan ogillas.

Rättegångskostnader

70 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Rådet har yrkat att Konungariket Spanien skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Konungariket Spanien har tappat målet, skall rådets yrkande bifallas. Kommissionen, som har intervenerat till stöd för rådet, skall bära sin rättegångskostnad i enlighet med artikel 69.4 i rättegångsreglerna.

På dessa grunder beslutar domstolen (första avdelningen) följande dom:

1) Talan ogillas.

2) Konungariket Spanien skall ersätta rättegångskostnaderna, förutom Europeiska gemenskapernas kommissions kostnad som kommissionen själv skall bära.

Underskrifter

1 – Rättegångsspråk: spanska.